По конфіскаті — другий наклад.

Ч. 40 (10.423). Львів, неділя 22. лютого 1925. Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОПУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов.
Конто почт. щад. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Нач. Редактор приймає від 10—11 год. передпол.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·20 зл.
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 20 ч. к. Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 17 сот.

Видає ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО"

Начальний редактор д-р ДМИТРО ЛЕВИЦЬКИЙ

Рубець заслони.

Заключення конкордату між Польщею і Ватиканом.

Таємна заслона, яка досі окутувала справу конкордату, звільна починає відслонюватися. В пресі блукають вже звістки про „головні основи" конкордату, хоч дотепер не оголошено ще його повного змісту. І якраз недостача повноти змісту спинювала нас досі від розгляду цеї переважної справи. Мусимо поки-що вдоволитися тими звістками, які вже вспіли найти відгомін в пресі, щоби зупинитися над ще одною главою нашого незавидного положення в сучасних межах Польщі.

Та перш усього кілька слів про особу промотора польсько-ватиканської угоди. Хіба зайвим було би присвячувати більше уваги проф. Ст. Грабскому, так добре відомому нашому громадянству з його передвоєнної діяльности, особливо в університетській справі, опісля з воєнних часів і залицянь до гр. Бобрінського (резиґнація вшехполяків зі Сх. Галичини в користь Росії) і вкінці з повоєнних „ідеольоґічних" ходів на „знищенє Русі". Остання доба діяльности проф. Грабского визначається між иншим такими моментами: намаганням звести українську націю до роздрібних етноґрафічних частин єдиної польської нації, витяганням рук до комуністичної Москви з пропозицією спільного походу проти українства і „польсько-українським єднанням" в рямках безсмертних язикових законів для „кресів".

Зацікавлення проф. Грабского цею справою в першу чергу торкалося управильнення відношення церкви до держави на українській і білоруській національній території. Всі його намагання, всі турботи були звернені на забезпечення прав держави, себ-то на закріплення супрематії польсько-латинської церкви і впливу польських чинників в українсько-католицькій (і римо-кат. білоруській) церкві

Польсько-ватиканська умова (конкордат) має 27 статтей (артикулів), які обіймають собою отсі основні постанови: 1) свобода католицької церкви в Польщі у внутрішньому житті, 2) забезпечення льояльности духовенства супроти держави, 3) співділання церкви і держави в ділянці релігійного виховання громадянства і 4) урухомлення для земельної реформи ерекціональних ґрунтів при збереженні minimum екзистенції для духовенства.

Латинський обряд має 5 церковних провінцій, в тому 5 архієпископств і 15 епископств, разом 20 дієцезій (для 15 мілонів римо католиків), тоді як 3·5 мілона греко-католиків має тільки одно архієпископство і 2 епископства (3 дієцезії). На одну римо-кат. дієцезію припадає пересічно 750 тисяч вірних, а на одну греко-католицьку 1 міл. 150 тисяч. З 20 польсько-латинських дієцезій на українську національну територію припадає аж 5 (львівська й перемиська в Галичині, та луцька, пінська і підляшська на північних землях) супроти трьох українсько-католицьких дієцезій (львівської, перемиської і станиславівської тільки в Галичині). Біля 3 міл. римо-католиків на укр. території має 5 дієцезій, а 3·5 міл. греко-католиків тільки 3. З цього пробивається не тільки виразне відношення польського уряду до українсько-католицької церкви, але й відношення Ватикану. Крім того в творенні аж трьох польсько-латинських дієцезій на українській православній території (луцька, пінська й підляшська) виявляються тенденції польського латинства й Ватикану до у н і й н о ї місії. Фактично Варшава і папський Рим кладуть край об'єднанню східної церкви зі західною шляхом унії при збереженні східного обряду, а йдуть всею силою пари на латинізацію українського православного населення, улекшену інертністю, занепадом і кволістю та русотяпством православної єрархії в Польщі.

Свобода католицької церкви в Польщі обіймає собою в першу чергу свободу внутрішнього життя польсько-латинської церкви. Свобода католицької церкви торкається виконування духовної влади і юрисдикції (хоч на уніятів Холмщини, Підляша і Полісся розтягається юрисдикція польсько-латинських епископів, а не греко-католицьких), а дальше управи майном та безпосередніх зносин з Ватиканом і неценвурування пастирських послань. Духовні на рівні з державними урядовцями будуть користуватися „опікою" держави (звільнення від судового зайняття частини вивінування).

Свобода католицької церкви, особливо свобода греко-католицької церкви „зискує на вартости" через управильнення іменування епископів і духовенства та спеціяльного забезпечення льояльности. Іменування архієпископів і епископів належить до папи, але з а з г о д о ю президента польської республики — після того, як він упевниться, що проти кандидата нема замітів політичної натури. Всі теперішні епископи, як також в будуччині ординарії перед обняттям урядування мусять зложити присягу вірности на руки президента польської держави. Також при наданні парохій вплив державної адміністрації є рішаючий. Без згоди польського уряду не можуть одержати парохіяльних бенефіцій особи, яких діяльність є суперечна з безпекою держави. Тільки вдуматися глибше в зміст цього негативно-позитивного твердження ... яка виступає як однородна польська національна держава.

Перед призначенням пароха духовна влада мусить зажадати від компетентного міністра потвердження політичної благонадійности кандидата. Коли до 30 днів міністр не предложить замітів, то духовна влада може перевести призначення. Коли міністр піднесе закиди політичної неблагонадійности, то епископ має з міністром вирішити справу до трьох місяців. Колиж між міністром і епископом не прийде до порозуміння, т. зн. коли епископ не уступить перед вимогами міністра, тоді остаточно рішить справу двох духовних делеґатів, іменованих Ап. Столицею, і двох делеґатів міністерства. Ця остання постанова обрахована на те, що при рівній кількости делеґатів обох „сторін", з духовних делеґатів, призначених аж Римом, що найменше один, як не оба, буде Поляком. Коли уявимо собі, що конкордат зберігає право д е р ж а в н о г о й п р и в а т н о г о п а т р о н а т у, отже що вповні залишається вплив адміністрації й польських дідичів на обсаду парохій, то ця остання постанова стане перед нами у всій грізній, катастрофальній величі. Не багато в нас парохій епископського надання, але й тут вплив і роля ординаріятів є без найменшого значіння. А коли навіть в приватного „патрона" кандидат на парохію здобуде ласку, то ще лишається державна влада, в якої руках є ius gladii щодо остаточного рішення, бо міністерсько-папська комісія є тільки міражною декорацією без істотного значіння.

Церковні добра лишаються в завідуванні духовних властей і будуть оподатковані на рівні з майном инших громадян держави за виїмком церков, каплиць, духовних семинарій і домів для підготовлювання до монаших чинів. Польська держава признає право осіб правних, церковних і монаших до всіх рухомих і нерухомих дібр, капіталів і доходів. „На випадок п а р ц е л я ц і ї епископські мензи, семинарії і парохіяльні бенефіції, що не мають землі або мають її в недостаточній кількости, одержать її на власність аж до висоти 180 гект. — на епископську мензу, 180 гект. на семинарію, 15 до 30 гект. на парохіяльне вивінування залежно від якости землі". Земля, яку мають епископства, семинарії й парохії понад подану в горі кількість, буде викуплена державою. Ціна й буде така сама, як ціна купна у приватних осіб.

До часу оголошення повного тексту конкордату зайвим було би зупинятися над цею справою. З поданих даних можна тільки робити висновки, що не буде р о з в л а с н е н н я церковних маєтків, тільки намір землі в и к у п и т ь держава. Важко теж з досі відомих даних означити поведінку супроти капітульних і монастирських дібр.

Окремий залучник управильнює державне вивінування духовенства. На основі його постанов кардинал одержує 2.500 пунктів (пункт тепер виносить 42 сот.) і 800 зол. на удержання капелянів і т. и., архієпископ 2.000 пунктів і 600 зол. на удержання капелянів і т. и., дієцезійні епископи 1.700 пунктів і 600 зол., помічні епископи 1.250 пунктів, члени капітули 600 пунктів, пароху 270 пунктів, професори семинарій 600 пунктів. Державне вивінування виплачуватиме міністерство скарбу гуртовими сумами кожній дієцезії окремо на основі устійнених, подрібних буджетів.

Так менше-більше представляється зміст конкордату. Є він в суті річи дуже поверховний. Собою обіймає він тільки справи, які не викликували розбіжностей між польським урядом і Ватиканом. За те всі с п і р н і справи, як напр. справи звязані з подружним законодавством (цивільні шлюби, мішані подружа, розводи і т. и.) зовсім поминено. Справу шкільну поладнано досить загальниково, стверджуючи тільки, що у всіх школах — за виїмком високих шкіл — наука релігії є обовязкова.

В найблизчому часі будемо ще змушені зупинитися над поодинокими питаннями, закріпленими польсько-ватиканським конкордатом.

Ф. Ф.

У. С. Р. Р.

Українізація комсомольської орґанізації.

На зборах ЦК. Ліґи комуністичної молоді України, які відбулися недавно у Харкові, в рефераті про українізацію комсомолу вказувалось, що в першу чергу треба українізувати апарат, що обслуговує комсомольську масу. В цій справі зроблено дуже мало. Українізовані губерніяльні і окружні апарати лічаться одиницями. Але не можна обмежуватися українізацією одного апарату, тільки треба українізувати й комсомольський актив, а для цього „вирівняти" соціяльний склад активу, що дасть у наслідку поліпшення й національного складу. Одночасно треба „взяти курс" на висунення українського активу, а робітники комсомолу, що їх посилають на село, повинні знати українську мову. Слід також збільшити українізацію комсомольської літератури й преси. Тепер на Україні на 6 комсомольських газет є тільки 3 українських і то з невеличким накладом. Організації комсомолу повинні встановити зв'язок з українською молодцю на Кубані, в Галичині, Чехословаччині, в Румунії й Канаді. Ухвалено прийняти „шефство" над комсомолом в Польщі! (Б. 8. II.).

З цих відомостей видно, що ціла комсомольська організація на Україні знаходиться в руках Росіян і Жидів, які навіть апарату, себто діловодства, не хотять перевести на українську мову, як це зробили вже або роблять інші радянські урядові інституції, тому й говориться про „курс на висунення українського активу". Та доки український актив є тільки побажанням, доти побожним побажанням будуть усякі постанови про звязки з українською молоддю поза межами України.

Культурна праця на селі

На пленумі центрального комітету КП б У референт Петровський піднесе проблему селянських проблем. Земплеконституанція се-

лип побільшилось, але прибуток від землі зменшився завдяки кризі агрикультури. Загальний прибуток становить цього року 660 міліонів пудів, тобто 40% передвоєнного. Важкий стан селянства пояснюється недостачею реманенту і незначним розміром кредиту, що виносить на Україні від що порт тільки 6 карбованців на одно господарство. Єдиний сільсько-господарський податок, хоч і зменшений в цьому році, лягає важким тягарем на деякі сільські господарства. Податок був тому важкий, що недосконалою була вся податкова система і весь податковий апарат, що неправильно оцінював заможність господарств. Партія пороблива всі можливі заходи, щоби цим недостачам положити кінець. Землевпорядкування має покінчитися на протязі 5—6 літ. В біжучому році сільські безпосередні податки будуть зменшені на 20%. Щож до радянського будівництва на селі, то тут зроблено дуже мало. Те, що у виборах до сільради бере участь тільки 25% селян, є явищем дуже ненормальним. А тому слід утворити умовини для розвитку селянської самодіяльности. Треба поширити діяльність комітетів взаємодопомоги. Вони зросли в останньому році на 3%. Щож до розвеселювання села, то цій справі присвячено теж за мало уваги. Вправді куркульського елементу в українському селі мало, але він може зростати. Становище Петровського в цій справі дуже відмінне від становища Квірінга. В культурному відношенні для українського селянства зроблено дуже мало. Багато міліонів українців має тільки 16 українських газет з тиражем на 100.000 примірників. Сільські школи охоплюють тільки 37% дітей в той час, коли міські охоплюють аж 71%. Сільські учителі перевантажені працею у петеро понад норми. На кожного сільського учителя припадає 150 учнів. Черговим завданням партії є — на думку Петровського — поширити мережу (сітку) шкіл, збільшити скількість селянських газет та притягнути якнайбільше селян до партії КС(б)У. Все це не нові ідеї. Від кількох літ вони співаються, але провести їх в життя приходиться якось дуже тяжко.

(„Більшовик“ 5/II. 1925.)

Памятаймо: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист у добі лихоліття!!

З українських справ у Франції.

Париська „Громада“. — „Петлюрівщина“.

Париж, 17. лютого 1925.

Перший раз пишу листа з почуттям нехіті. Він присвячений нашим землякам на французькім ґрунті. Неприємно те, що ми досі мовчали про них, а забалакавши повинні заздалегідь зазначити своє відношення до тої частини еміграції, яка втративши з власної вини всякий авторитет і звязок з краєм, не хоче примиритись з дійсністю і мов грібоєдовські герої „шумлять, шумлять“...

До 1922 р. у Парижі мало було свідомих Українців; переважно залишились останки місій, хорів, кооперацій і т. и. Всі вони брали таку чи іншу участь у політичній роботі і встигли так пересваритись між собою, що й балачки не могло бути про обєднання їх на ґрунті „аполітичности“. Ставлю це слово в лапки, бо в наші часи величезних національних та соціяльних рухів „аполітичність“ є взагалі облудою і свідомою чи несвідомою невідповідальністю. Та чи лише в наші часи?

Спроби колишнього голови Української Нац. Ради у Парижі, ще підчас війни: щоби обєднати Українців на ґрунті якогось читання рефератів, не вдались. Згодом, по зліквідуванні Польщею її союзників з УНР., у Париж наїхало чимало земляків учитись на вищих школах і працювати на фабриках. Ці перші мали лише добрі наміри, які не здійснились, правда, не з вини бажаючих учитись. Здається, весною минулого року, невідомо мені, з чиєї ініціятиви, заснувалась у Парижі Громада, яка теж проголосила аполітичність, але досить було кинути оком на її проводирів, щоби зрозуміти значіння цієї „аполітичности“. Це були знайомі постаті прибічників та агентів Петлюри.

Щоби оминути непорозуміння, мушу зазначити, що розумію під Петлюрівцями. Ясно, що не надаю цьому слову змісту, який надають йому білі і деякі червоні Росіяне, розуміючи свідомих Українців державників. Петлюрівщина не є вже нині політично-соціяльним феноменом, а навіть раніше вона, з певних демагогічних принципів, була дуже прибільшена. Особа самого С. Петлюри нині вже не грає ролі, а ідеольоґічно по останніх соромних компромісах ледве чи зможе врятувати своє імя. „Збірні твори С. Петлюри“, наскільки нам відомо, не зайняли би багато місця на полиці...

Та річ у тому, що з цілої низки причин — яких тут викладати нема змоги — практична діяльність Петлюри витворила своєрідний тип Петлюрівця. Маю тут на думці виключно добродія, що звик до легкого хліба, засипаного титулами та пенсіями на які мав мало даних, Гоголівського ревізора, з хуторянським світоглядом і наївними амбіціями, опортуніста, надто часто анальфабета щодо загальної освіти та політики, якщо прикладати до нього домагання інтеліґента. Всі ті, що мали нагоду зустрічатись з цілою хмарою таких ревізорів, таємних уповноважених і инших „надзвичайних“ міністрів та генералів висланих до европейських міст для ратування уряду Петлюри, признають, що воно так.

Ясно, що громада складена з таких членів не могла обєднати навіть частини земляків. Вкінці минулого літа у Громаді почався якийсь вийнятковий рух і явна аґітація за УНР. та Петлюру, дарма, що ці синоніми не мають під собою ніякого правного та фактичного ґрунту. Доходило до того, що якийсь панок, що приїхав просто з Варшави, просто закликав до відновлення орієнтації на Польщу (я сам був присутній при цьому). За деякий час, з певних джерел — нехай дотичні особи спростовують! — виявилось, у чому справа. Утворення молдаванської республики і дальша непримирима радянська політика супроти Бесарабії сильно затурбувала Румунів, які ще й досі не добились повної „правної“ ратифікації Бесарабщини.

І в румунських військових колах мали знову пригадати собі Петлюру, чи він пригадав себе, через довірених. Той, хто колись був втіленням української національної ідеї — це вже наша трагедія, що ідея втілилась у таку малу індивідуальність! — сходить зі ступня на ступінь, і почавши від допомоги боку Пілсудського, кінчає на ролі дрібного кондотієри, одного з тих натажків, яких так багато знає наша історія і про яких навіть нарід склав свої пісні...

А саме: в Букарешті виринув проєкт „охорони Дністра“ допомоговим корпусом, складеним з інтернованих українських козаків, стільки вже разів піддурених всілякими хвальшивими інформаціями. Але є ще один кандидат на Бесарабію... внук Олександра III., „Імператор Всеросійський“. Ці самі букарештські кола вважали необхідним мати ще і його підпис про зречення Бесарабії (Петлюра вже нераз давав такі підписи). Справу цю легко перевела родичка румунської королеви „цариця“, Кирила жінка, енерґійна та розумна, під впливом якої Кирил оголосив себе „імператором“. Одночасно мали утворити й російський допомоговий корпус на Дністрі. Все це під умовою, як Румунія додержить своїх зобовязань, що річ не зовсім певна. Старинну фразу „perfidia Punnica“ давно вже слід було змінити на „perfidia Romunica“ (та не змішувати з Римом, бо Румуни походять тільки від римських каторжан).

Утворені два корпуси: „російський“ та „український“ мали бути цілком автономними. „Суверенність“ російського корпуса представлятиме „homo Regius“ Кирила, довкола кандидатури якого вже йдуть палкі суперечки при „дворі“, а — українську „суверенність“ репрезентуватиме якийсь Петлюрівський генерал або колектив. На цю акцію асиґновано румунським воєнним міністерством (відділ охорони кордонів) 100.000 долярів, хоч знов таки невідомо, чи цю „асиґновку“ дійсно виплатять, бо одночасно наддунайські Талейрани шукають угоди з У. С. С. Р.

Справа з „охороною Дністра“ не має справді особливого значіння, коли не рахувати нещасних обдурених жовнірів, які можуть заплатити за неї дорогою ціною. Важне для нас те, що румунська дипльоматія використала ці „корпуси“ на міжнароднім ґрунті, спеціяльно у Парижі. „Мудрі“ букарестські дипльомати доказують у Парижі, що з часів Еріо більше прислухуються до голосів польських та румунських „меншостей“ (хоча далеко не так

Михайло Рудницький.

З париських споминів.

Кабаретова творчість.

Помер творець своєрідної париської вуличної пісеньки, один з найпопулярніших постатей у т. зв. артистичнім світі найбільше артистичного міста сучасного світа. Які спомини звязані з прізвищем Аристіда Брюана, кабаретового творця, поета та сатирика, що провів усю свою молодість у закуренім кабареті „Мірлітон“ та „Чорного кота“ на Монтмартрі!

Перш усього одно роздснення. Не плутайте імення та прізвище Арістіда Брюана (Bruant'a) тотожні з іменням та прізвищем одного з найвизначніших дипльоматів A. Briand'a, кількократного премієра міністрів. 72-літній Bruant, що помер цими днями, є автором двох найпопулярніших французьких книжок: словника argot себто жаргону париського простолюддя, вуличників та апашів, з яких щораз більше слів входить у літературну мову, і автором збірки пісень „На вулиці“, складаних та співаних у кабаретовім льоху — джерелом його натхнення та заробітку.

Хто не знає париського кабарету, хто не розуміє його атмосфери та дотепів, цей не в силі збагнути: яку ролю грає у кристалізації психольоґії Француза потреба реаґувати на кожний проза буденного життя іронією та ліричним настроєм перетвореним в музику або бодай у форму віршованого куплету. Чужинці, які вважають своїм першим обовязком оглянути в Парижі підземельні захисти безжурної пісні та танцю — сидять приголомшені від градом стріл, що падуть на них, публику, зі сцени, невідмежованої від салі, де власники, директори, режисери, автори та актори (в одній особі) богемічного театрику користуються якоюнебудь нагодою, щоби осміювати невдалий твір homo sapiens. У кабареті нема нецензурних тем, нетиканих святощів, суспільних чи літературних авторитетів, а навіть неприличних висловів; усе, від президента республики аж до добродія, що заплатив солену ціну за першорядні крісла, прийшовши сюди вперше зі своєю поважною та модно прибраною дружиною — стає предметом глуму. Хто має відвагу, може голосно відрізатись. На це лише чекає кабаретист, який літами гострить свій язик на людській шкірі.

Арістід Брюан належав до пісенькарів старої школи. Він перший оспівав тип апаша та вуличної дівчини як жертви сучасного великоміського життя, що що-ночі викидає десятки тисяч людей, мов море шумовиння. Сам він був такою театрально-ефектовною особою, вічно одягнений у широку розвійну пелерину, в оксамитній високій блузі, що стала традиційним одягом малярів, з червоною фантазійно завязаною краваткою у вільних шараварах та чоботах. Та минуло майже 30 літ від дни, коли він покинув сцену, а з нею метушливе париське життя недоспаних ночей та червоно заляханих днів. Брюан знав рідке мистецтво — коли замовкнути вибранцеві публики.

У 44-ім році життя — у розквіті молодости Парижанина! — Брюан кидає столицю і за капітал придбаний у кабареті — о, іронія богемістра! — купує маленький хутір під Парижем, у Courtenay, де доживає довгого віку як зразковий господар та громадянин. Париський кабарет не скорочує життя тим, що з нього живуть, навіть хоча би вони на протязі 40 літ віддихали димом, пивнічною цвіллю і не дуже здоровою вінцкою дешевого, продаваного тут пива та дорогих парфум. Безпосередньо перед смертю, Брюан появився на сцені в старій ролі та старім костюмі у підряднім театрику „Ампір“, де програма єднає цирк та „кафе-шантан“ і там доказав, що 30 літ тихого, сільського життя зберегли ненарушеними його постать та голос — мов в уяві його монмартських звеличників та наслідувачів і мов на його безсмертнім портреті Тулюз Льотрека.

По цьому останньому успіхові він міг спокійно вмерти.

Славу, яку здобувають париські кабаретові автори та актори, що живуть ефемерною творчістю журналістів, нелегко зрозуміти чужинцеві. Французи мають вимково чутливе зрозуміння для дотепу, для мистецтва вигострювання віршів і для буденних сенсацій, що розбуджують фільософічну рефлексію. Кабарет є осередком плекання хисту в цих трьох напрямках. Свобода слова й критики йде там у парі з безжурним, майже дітотим сміхом і зрозумінням для найбільш суперечних світоглядів та темпераментів.

Популярна пісенька заімпровізована в кабареті, при фортепіяні, виходить часто на вулицю разом з публикою, яка вивчилась її у театрику на протязі вечора, купивши текст та ноти. Деякі пісні Брюана — як „A la Bastoche“ або „A Biribi“ — стали виразом найінтимніших переживань париських „нужарів“ і залишились їх гимнами. Вони є так само неперекладні як гострі, пристрасні почування пригноблених суспільної класи і її відокремленої моралі. Париська вулиця має власну мораль, як її невідступні громадяне, що не вчились жити на її поверхні, але вмирають і кохати її за повну несподіванок та небезпек...

Під парижського життя пронизана та віддзеркалюється на вулиці. Вона не втихає ніколи. Більш 100.000 людей шукає що-ночі захисту на вулиці, з причини недостачі грошей на нічліг, і що найменше стільки-ж для щоденного прожитку, шукає на ній роботи та грошей. Трагедія життя першої вдоволеної кабаретом стає темою пісень, які кабаретові поети співають перед цією публикою, як Брюан частинно. Такі поети, мов пишні дзвони стоять по середині між цими двома життями світами: способом власного життя і психольоґією. Звязані з нею якнайтісніші власним життям і поверхнею париського життя, разом з наукою вулиці діставали рай на березі вулиці та пекла.

уважно, як цього можна було сподіятись з боку демократичного світогляду лівого бльоку); далі, що справжні спадкоємці б. царської імперії супроти Бесарабщини — Кирил (так мовити з легітимного погляду для „правих кол") та Петлюра (так мовити „самовизначення нації"), оба визнають права Румунії на „молдавську Бесарабію" (придумали й таку назву!).

І. Борщак.

(Докінчення буде.)

В обороні прав рідної школи.

Народній Комітет в справі польських законів про права мови.

Після дискусії переведеної на засіданнях в днях 14. і 16. лютого 1925 р. Тіснійший Народній Комітет вніс отсі ухвали

Львів, у лютім 1925 р.

За Тіснійший Народній Комітет:

Д-р І. Голубович — голова.
А. Малецький — ген. секретар.

По широкому світі.

Англійський король поважно занедужав. Крім бронхиту має також запалення легенів. Наслідника престолу, кн. Валії який перебуває тепер на ловах у Швеції, телеграфічно візвано до повороту.

Маршал Фош, як голова військової контрольної комісії передав секретаріятови ради амбасадорів відпис протоколу контрольної комісії.

Людендорф думає зложити свій посольський мандат до німецького парламенту.

Між Англією та Зединеними Державами йдуть інтензивні переговори в справі скликання другої конференції для обеззброєння. Переговори в цій справі ведеся в Льондоні безпосередно між Кельогом і Чемберлєном.

Румунсько-німецький конфлікт з дня на день загострюється і перемінюється у фактичну торговельну війну.

В Афганістані почалися поважні релігійні заворушення. В цілому краю поважно загрожене життя чужинців а в першу чергу Европейців.

В Римі почалися 17. лютого засідання відновленої урядом Муссоліні комісії для реформи церковного законодавства. В працях беруть участь і єпископи. Метою праць є знесення введеного Кавуром поділу церкви від держави.

Румунія заперечує відомости поширені в пресі про те, що нібито вона переводить обмобілізацію та концентрує війська на бесарабських кордонах.

Румунський парлямент прийняв закон про створення румунського православного патріярхату.

Агітаційний лист.

З нагоди листа Чічеріна до Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету.

Ділові політичні листи не новина. Дуже часто й найбільші та найвизначніші політичні діячі вживали приватного листування для підготовки якихсь великих політичних актів. Пригадаємо недавну голосну виміну листів між Мек Донельдом і Пуанкаре. Та саме такі політичні листи, що мали строго діловий, а густо-часто важний міжнародній характер, прийняли в руках впливових діячів пролетарської диктатури чисто агітаційний характер.

До українських робітників і селян публікував свої листи Ленін, за ним пішли свого часу Троцький, а навіть Зінов'єв. І наш Винниченко, відомий зі своїх політичних експериментів, після свого побуту на Україні, теж опублікував листа до українських робітників і селян, але за кордоном. Тепер прийшла черга на Чічеріна.

Чічерін мав виступати особисто на сесії Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету в Харкові, що почав свої наради перед кількома днями. Одначе на сесію не приїхав, а прислав лист. В чому вся сіль того листа? — А ось в чому: Україна мусить бути в як найтіснійшому звязку з іншими радянськими республиками з огляду на небезпеку від европейської буржуазії. Україна мусить бути найбільш підготована для відбиття всіх буржуазних атаків, бо вона все мусить впасти перша їхньою жертвою. СРСР. є, на думку Чічеріна, тепер настільки сильний, що його ніхто не важиться зачепити та власне в імя збереження тої сили необхідне якнайбільше злиття України з Москвою.

Україна та Білорусь творять географічно висунені постерунки великоросійської площини — пише дослівно Чічерін — і через те оба краї є предметом зосередженої уваги та захланности імперіялістів. У твердженні, що Україна є предметом захланности всяких імперіялістів, має Чічерін повну рацію, одначе з тим додатком, що одним з найнебезпечніших для неї був з давен давна північний імперіялізм, тобто московський.

Метою листа Чічеріна (коли судити по змісті, який передають телеграфічні агенції) є агітація за централізацію СРСР. Чим скорше щезнуть всякі познаки державної окремішности України, тим більше забезпеченою буде вона перед зазіханнями західнього імперіялізму.

Зміст цього листа вказує теж на те, що істнує ще й другий бік чічерінської медалі. Його слід вважати перш за все відповідю на всі ті децентралістичні течії, які пливуть з низів України, а яких метою саме й є емансипація з під московського централізму. Під впливом тих течій, що пронизують широкі українські земні, виступав у грудні 1922 р. проти нової радянської конституції, що ввела той централізм, навіть такий „Українець" як Раковський. Проти такої централізації виступав тоді і представник Грузії Мдівані, що на знак протесту виступив навіть з центрального комітету партії. Нікому не секрет, що нині навіть у рядах КП(б)У є заяті противники московського централізму. Вони очевидячки є проти нього тільки тому, що до цього зневолює їх українська стихія. Назвемо таких впливових діячів як Гринько, Солодуб, Скрипник, Шумський та инші.

Саме ці протицентралістичні настрої мусів мати на думці Чічерін, пишучи свого листа. Він хоче паралїжувати їх, малюючи марево великої небезпеки для України в тому випадку, як вона розвільнить централістичні московські пута.

Мабуть Чічерін особисто тому не явився перед українським ВЦВК-ом, щоби не наражувати себе на неприємні спори на цю тему в Харкові. Заступив себе листом, на який ніхто не буде ні нападати ні його критикувати бо цього все одно Чічерін не почує.

Та всі ті чисто агітаційні засоби Чічеріна й инших московських централізаторів, не припинять ні на крок зовсім природньої еволюції на Україні, що перш за все з чисто господарських мотивів мусить поямувати не тільки до економічної, але й до політичної окремішности. Дуже яскраво виступила свого часу та тенденція у промові голови Раднаркому України Чубаря, в якій він складав звіт з діяльности українського уряду перед Всесоюзним Центральним Виконавчим Комітетом у Москві. Він недвозначно підкреслив, що в господарському відношенні московський центр кривдить Україну. Він тягне з неї чи не найбільше, але дає за те так мало, що це межує з нічим. Чубар ілюстрував це цифрами та протиставив великі вклади в уральський промисл мінімальним вкладам в український. Очевидячки, що такі настрої та тенденції на Україні болюче відчуває пересякла централізмом Москва.

В. М.

ОСТАННІ ВІСТИ.

Віцемін. Смульскі не уступає.

„Жечпосполіта" заперечує вістку про димісію віцеміністра Смульского в звязи з обіжником про заборону посольських віч. У цій справі віцепремієр Тугут конферував з віцеміністром Смульським. В уряді дійшло мабуть до порозуміння. Обіжник мається так інтерпретувати, що посли на „кресах" обовязані будуть заповіджені збори лише зголошувати, а не треба буде дозволу, щоби їх відбути.

Димісія кабінету Маркса.

Пруський сойм відкинув внесення урядових сторонництв, яке висловлює урядові довіря, 221 гол. проти 218. Премієр Маркс заявив, що кабінет подається до димісії. В парляментарних колах думають, що кабінетова кріза в Прусії може викликати крізу в райхстагові, бо центр, на якім опирається уряд Лютра, не хоче працювати з партіями, які повалили в Прусії Маркса.

Фракція центру пруського сойму рішила поставити знову кандидатуру Маркса на становище пруського премієра. Візвала теж двох послів, неприсутних при голосуванні, зложити мандати. Коли би відмовилися, виключать цих послів із партії.

Нема обмеження зброєнь.

„Дейли Мейл" звідомляє з Токіо, що Японія мусить зазнакомитися з проєктом конференції розброєнь, заки візьме в ній участь. Японія не згодиться на обмеження того озброєння, на якому основується безпека краю, отже не згодиться на обмеження числа підводних човнів і контрторпедовців. Договір із СРСР. ратифікує реґент мабуть 21. ц. м.

„Морнінґ Пост" обговорюючи в довгій телеграмі з Вашінгтону справу конференції пише, що в Франції не повинно панувати фальшиве переконання, що на конференції можна буде торкнути справу довгів і сухопутньої безпеки, бо признано, що то недопустиме. Італія взяла би участь у конференції, але жде, що зробить Франція. Келлог перед виїздом старався пізнати думки амер. амбасадорів у всіх столицях. Першим вислідом було, що сухопутні зброєння муситься вилучити, бо инакше конференція не вдасться.

Із Льондону звідомляють, на основі вісток із мін. війни й маринарки, що на обмеження зброєнь зовсім не заноситься. Адміралїція домагається кредитів 5 міл. фунт. стерлінгів більше, як минулого року. Більшість кредитів мається призначити на будову 5 нових кружляків і викінчення морської стації в Сінгапурі. Видатки на повітряну фльоту значно вищі як м. р. На будову нових літаків жадають кредиту 15·5 міл. ф. стер. — Кулідж заявив, що фльоту муситься змодернізувати. Реформа ам. фльоти коштуватиме яких 200 міл. дол.

Улієм Стед про Сх. Европу.

Англ. журналіст Улієм Стед у „Поrг. Пр." вказує на те, що Англія не хоче вязатися справами континентальних народів і Сх. Европи. Франція заключила військовий договір із Польщею й Чехословаччиною, то мусілаб військ. інтервеніювати в разі нападу СРСР. на одну з них. Гарантійний пакт без Польщі й Чехословаччиной, означав би, що Англію не обходять напади на ці держави.

Відгуки дня.

Пекло

Люблю час від часу переглянути і найповажнійшу польську пресу: „Щоденну", „Поранну", „Век" і „Курєр Краковскі".

В них щодня є щось цікавого: то мобілізація, то революція, то назад, то саботаж.

Всі ці газети є сильно протибольшевицькі

Одним із класичних примірів на це — „Век Нови" з 19. лютого 1925.

На початку числа, величезними буквами величезна стаття: „O. P. U. — Obrazki z czerwonej Rosji".

Волосся стає дубом, очі заходять сльозами, мороз іде поза шкірою—як читаєш ці страшні рядки. Рядки написані чоловіком, що сам пережив усі страхіття, коли попав у кровожадні руки чрезвичайки, чи як вона тепер зветься—Г. П. У.

Автора статті арештували очевидно за дурно. Цілий день і цілу ніч не давали нічого їсти, а рано щойно покликали до пересłухання. Якийсь пан у робітничій блюзі (брр! яке страшне!) був дуже ввічливий (що за муха!) і запропонував арештованому снідання (вирафінований тортур!). Снідання складалося з кави, сметанки, булочки і знаменитого папіроса. Бідний арештований те все зїв і випив, а потім закурив папіроса.

Тепер зачалася друга часть, ще страшніших тортур. Арештованого випитував раз остро, раз лагідно „пан у робітничій блюзі" і блискав на нього скляними з окулярів (найгірше!).

Змучену, змалтретовану жертву відпроваджено знову до келії, лишаючи її сам на сам з оптами—думками.

На протязі доби кликали цю жертву ще пять разів на допит, але все без успіху.

Потім лишали в спокою і тільки підкинули папір та олівець: „Мусиш тепер на його вид. контрреволюційна бестіє!"

І бідний арештований мучився...

Що глянув на папір, то відвертався, що глянув, то відвертався, а вкінці всадив голову під подушку і... заснув.

Здавалося йому, що двері тюрми вже ніколи не отворяться для нього, хіба... на розстріл.

Але по довгих і тяжких двох тижнях вони таки отворилися і арештованого випущено на волю.

Та що з того!... Хіба жертва чрезвичайки може тепер спокійно спати? Таж кожної хвилі може знову прийти подібне!

О Боже! І за що це все?... за підозріння в шпіонажі!...

Нелюде!!

Люблю час від часу переглянути найповажнійшу польську пресу!...

Галактіон Чіпка.

НОВИНКИ.

— Почтові складанки розсилаємо з нинішним числом, та просимо П. Т. передплатників негайно відновляти передплату тому, що манїпуляція почтова треває тепер доволі довго. Просимо дуже зараз висилати гроші, щоби не було перерви у висилці часопису. Передплата на місяць березень 4·20 зол.

— **Конфіскати.** Вчорашне (39) число „Діла" сконфіскована за одно речення з передової статті (про оп'єтацію на Київ), за нотатку та коментар до кількох випадків жорстокого побиття поліцією і за одно речення з замітки про виключення з закладу зі шкільним небезпеком.

— **Підвищення комірного з березнем.** На березень (март) обовязують нові множники платень за наєм помешкань, крамниць, фабричних домів і т. д. А саме: Мешкання одноїмнатні або 1 кімната з кухнею — множник 0·3075; мешкання 2 і 3-кімнатне множник 0·3550; торговельні приміщення, підприємства з промисловим свідоцтвом V-ої категорії і реміснічі робітні з промисловим свідоцтвом VIII-ої категорії — множник 0·3834; мешкання 4- до 6-кімнат множник 0·4075; мешкання робітничих коопертив та робітничих проф. союзів і реміснічі робітні (промислове свідоцтво VII-ої категорії) множник 0·4359; мешкання 7 кімнат і більше — множник 0·4600; крамниці та торговельні і промислові приміщення з річним передвоєнним комірним до 1500; пенсіонати, робітні без получення з приватним мешканням — множник 0·4884; крамниці з передвоєнним комірним понад 1.500 К — множник 0·5409; фабричні будинки — множник 0·8034. Відповідний множник треба помножити висотою комірного за червень 1914 р. і таким робом отримається комірне за березень (март) 1925.

— **Хто заплатить за риби?** Перед польським Різдвом 1924 року комендант постерунку державної поліції Пелехатий в с. Басовому Куті на Волині замовив у Пилипа Порша і його товаришів на свята риби. Він оставив їм вла...ру на нагла сапу картку, куди вони ту рибу мають завезти. Під ескортою поліцаїв завезли вони: до старости в Рівному 15 фунтів риби, до коменданта повітової поліції 25, до заступника коменданта п. Шефера 20 ф., підкомісарів поліції: Пйотровского 10 ф., Буля 10 ф., Гердовского 10 ф., до віцепрокуратора 10 ф., слідчого судді 10 ф., старшого „пшодовніка" поліції Дзєтелєвского 10 ф., секретаря комісаріяту поліції 10 ф., старшого „пшодовніка" Бельского 10 ф. — ну і самому Пелехатому 20 фунтів. — Заплатили тільки пп. Штефель, Буля і Гердовскі. Инші досі не заплатили, комендант постерунку вмиває руки, а селяне бідкають на велику втрату. Звертаємося до нового пана воєводи з проханням, щоб він вглянув у ті скандальні махінації підвладних йому вищих і нижчих функціонарів, які предметом експльоатації вибірають собі бідних селян.

— **Фактична шкільна влада в Польщі.** У вчорашньому „Слові польскім" було надруковане оголошення, що абсольвенти учительських семінарій можуть зголоситися за учительською посадою в Бюрі „Стоважишеня Хшесціяньско-народового" учителів шкіл у Львові. Сьогоднішний „Курєр льв." містить листа одного з учителів, який дивується, що приватне товариство „хенеської" частини польських учителів має вже таку силу, що поза плечима шкільної куратової роздїлює учительські посади. Назване „Стоважишеня" — каже той дописувач із учительських кол — давно вже мало впливи на тутешню шк. кураторію при наділюванні посад управителів й інспекторів шкіл, попуваючи некваліфікованих людей, які є за те протійними ендеками й „содаліс"ами". Кураторія є тепер мабуть дуже зайнята редукцією урядовців і тому частину своїх обовязків передала „хрістіянським" венерам.

— **Тайна телефонічних розмов на поліції.** В дискусії над бюджетом міністерства почт і телеграфів почали люде голосно те, про що вже давно говорилося тихцем. А саме, що всякі розмови телефоном є систематично підслухувані органами ріжних поліційних дефензив. Головно цікавість поліції торкається розмов, які ведуться при телефонах в сеймі, в помешканнях послів, в редакціях і т. и. Ба що більше: посол Ромашів твердить, що поліція підслухує розмови самих міністрів з їх підвладними. Прасне заняття.

— **Політичні оди поліції.** „Вєк ік людови" згадує в одному образку з львівської вулиці про надзвичайно характеристичну риску почуття законности у львівської поліції. Приїхав до Львова з Варшави 14-літний хлопчина Владислав Белецкі шукати тут своєї сестри. Приїхав „зайцем", без білету й без гроша в кишені, а швендаючися безцільно по вулицях міста, дістався врешті за волоцюжництво на поліцію. Відтіль пустили його на волю, але до Варшави не хотіли відставити, обмежившися до добродушної практичної поради бідному хлопцеві: коли сюди приїхав „зайцем", так вертайся так само назад... Виходить, що на поліції дістають люде зглоту робити те, за що поліція арештує й саджає у холодну.

— **Розмежування прикордонної смуги.** Згідно з державним проектом прикордонна смуга буде поділена на три полоси: 1) пояс граничної дороги, 2) пограничну полосу, 3) кордонний пояс. Першою полосою, шириною 8 м., будуть переходити лише кордонні стежі; приватна власність підлягає там вивласненню. У середущій полосі, шириною 2 км., могтимуть жити лише власники тамошніх домів. У найдальшім від кордонних стовпів положеному кордонному поясі не вільно буде перебувати особам, які не матимуть державного громадянства або які були судово карані. Такий штучний поділ придумано з метою чистки прикордонної смуги від „небажаних елементів". Цілий згаданий проект має буцім то помогти забезпеці державних кордонів. Нам здається, що найбільшим „дефектом" цього пляну на практиці покажеться те, що поміж трьома прогонами, гарненько на карті вичерченими полосами, не буде вдатнішений потрійний китайський мур.

— **Богачеві сам відьмо дитину колише...** Мимохіть пригадується народня пословиця про щастя богачів, коли читати польський звіт про велику „чистку", яку пан дні тому зробили професіонали витриха у львівському помешканню польського „дубна" Тадея Ценського. Вкрали футро й срібла вартости більше тисячі долярів. Недалеко місця злочину найшла поліція гудзик від мужеської нагортки. Через який день побили на подвіїї перегляд злочинців по всіляких шинках і злодійських норах підозрілих типів. Пригадали собі найдений гудзик, приміряли до старої нагортки одного волоцюги — і на диво найшовся злодій футра й столового срібла Ценських. Збентежений своєю невдачею злодій, який у тому злощасному гудзику побачив пімсту вищих сил, не тільки видав своїх спільників, але й вказав місце, в якому ціло й ненарушено переховувалось украдене футро і срібло польських графів. А коли бідака щось згубить, або вкрадуть йому останню кожушину — пиши скаргу хоч видами по воді...

— **Ген. Латінїк хоче реабілітуватись.** У свій час голосною була справа димісії коменданта перемиського корпусу, б. австрійського й теперішнього польського генерала Латінїка (по походженню Чеха). Безпосередньою причиною його димісії, до якої він подався „добровільно", були його образливі слова, які він сказав членам перемиського комітету для святкування роковин польських легіонів, а саме, що — мовляв — все, що було чесне й порядне в легіонах, вже вигинуло й вигибло, а те, що лишилось, нічого не варте... Смішився кожн, бо чейже живуть ще і Пілсудскі і Сікорскі і Соснковскі, Ридз Смігли і и. б. легіоністи, які займали, займають або мають амбіцію займати перші становища в польській армії й державі. І ген. Латінїк „перейшов у стан спочинку". Але ось цими днями він пригадав собі, що всетаки варто би спробувати, чи не вдалось би знову вскочити на солідну посаду якогось коменданта. Його слід би якось затерти нефортунний „інцидент". Він позвав до суду за клевету трьох свідків, які в свій час ствердили перед військовим суддею факт його зневажливого вислову про легіоністів. Здається, що Латінїк зміркував, що в міністерстві військ. справ настала для нього знову корисна конюнктура, бо ось одночасно з внесенням згаданої скарги, відкликано генеральський суд чести, який мав розглянути всю оту справу. „Пясь. люд." підтримує усі ранійші численні закиди, роблені Латінїкові, й заявляє готовість доказати їх правдивість перед судом. Але Латінїкові не спішно процесуватися з редакторами: воно йому непотрібне.

— **Канцелярія Митрополичої Консисторії** подає до відома, що Митрополичий Ординаріят розпорядком з 19. ц. м. ч. 786 уділив диспензи від посту всім оо. катихитам з тим, що дозволює всім шкільним дітям, учителям збору і їх відвідувати мясної страви і набілу у всі дні вел. посту з виїмком вел. пятниці як також місячних стрів у вівторки, четверги і суботи першого і останнього тижня вел. посту. Ту саму диспензу уділюється всім оо. парохам для тих, що будуть за неї просити.

Зі спорту.

Загальні Збори українського спортового т-ва „Україна" відбудуться дня 1. березня 1925. о год. 11. передполуднем в домівці „Сокола-Батька", вул. Руська 20.

Інж. О. Васкa голова. — *В. Решетилович* секретар.

✝ Посмертні згадки.

Юлія з Гавришкевичів Пашкевичева вдова по емерит. гімназійнім професорі, померла по тяжкій недузі дня 19. лютого ц. р. в 73. році життя. Похорон відбудеться в суботу дня 21. ц. м. о год. 2-ій з полудня, з дому жалоби вул. Вишняцького 11. В. і. П. 1443 1—1

ОПОВІСТКИ.

Український Театр під дир. І. Когутяча.

Коломия саля Сокола.
Неділя 22. II. „Запорожський Скарб".
Понеділок 23. II. „Чесна Зузанна".
Гоммелів саля Просвіти.
Вівторок 24. II. „Запорожський Скарб", оперета.
Середа 25. II. „Хата за селом".
Четвер 26. II. „Чесна Зузанна".
Пятниця 27. II. „Невдалий роман". 1-3

Український Наддніпрянський хор Д. Котка:
У неділю 22. II. м. Галич.
У понеділок 23. м. Галич. 1230 24-?

Збірна академія на тему: Що робила Самопоміч союз для львівської молоді акад.? відбудеться в неділю 22. лютого о год. 12-ій в полудне в салі Поль. Дому Акад. фунд. Германів при вул. Королівській. Промовляють акад.: Дімманд, Геттер і Карньол. 1—1

З рамени Педагогічної Комісії УПТва відбудеться дня 22-го лютого р. п. в комнатах „Бесіди" о год. 5-ій попол. віддвит получений з дискусією д-ра О. Макарушки „Чи може бути гімназія без латини і греки?" З огляду на актуальні справи бажана як найчисленійша участь Вп. Учителів і Родичів. 1427 2—2

Збірка жертв для сиріт, уладжена в львівських церквах 8. ц. м., принесла ось такий вислід: в церкві ОО. Василіян 40·64 зол., св. Юра 39·50, при вул. Краківській 37·88, при вул. Руській 34·55, в св. Петра і Павла 15, в св. Пятниць 14·65, при вул. Зиблікевича 12·56, в церкві дух. Семинарії 11·30, в св. Николая 10, разом 216·18 зол. З сего призначаємо половину для сиріт в захистах, а другу половину для сиріт в приватній опіці. — Всім жертводавцям за їх жертви, а Вп. Паням Маріїнського Товариства за їх ласкаві труди складаємо щире спасибі! Слідуюча збірка для сиріт відбудеться в неділю 1. марта. — За Еварх. Комітет опіки над сиротами: о. *В. Лапиняк.* 1441 1—1

Прохід по княжім Львові відбудеться на бажання членів Турист. Тов-а „Плай" ще раз (як повторення першого проходу) в неділю, дня 22 лютого н. р. під пров. д-ра І. Крипякевича. Збірка о год. 9. рано при вул. Чарнецького 24. (Наук. Тов-о Шевченка). Члени даром, нечлени 50 сот.

На „Рідну Школу" зложили в золотих: Замісць вінця на домовину свойого члена-основателя бл. п. о. Дуткевича, пароха в Дмитрові, складає Краєве Товариство „Сільський Господар" 100.

Учительська Громада в Перемишлі 20 замісць звороту коштів подорожі Вп. др. Щуратові на виклад в Перемишлі.

Замісць цвітів на домовину бл. п. Олександри з Громинських Кальбової, вдови по радникові двора, зложив Вп. радник шкільний Ізидор Громницький 20. — Вп. Жертводавцям щира подяка. Головна Управа УПТ. 1439 1—1

Приєднайте передплату!

Дрібні оголошення.

ПОШУКУЮ на низа дяка, що уміє добре обряд і нотований спів та зможе вести хор, на добрих услівях. Письменні зголошення на адресу: О. Кучренко, Пасічна п. Станиславів. 1426 2—3

СТАРША особа, вдова по учителю, свідома, господиня і сольдна, обійме негайно посаду заряд дому у старшого священика вдівця. Зголошення слати до Адміністрації „Діло" „Старша особа". 1420 3—3

ХТО знав би місце побуту Зофії 1-voto Хранєвич II-voto Терешук з села Купчинець, пов. Тернопіль, що в пошукуванню за своїм мужем пропала без вісти, буде ласкавий повідомити на адресу: Пука Іван, залізнична будка ч. 143 Коршів. Закордонні часописі проситься о передрук. 1436 1—1

ГОСПОДАРСТВО, що складається з 56 моргів (орного поля, сіножати і ліса), все в одній куснику, з мешкальним домом та господарськими будинками, на залізничому шляху Львів — Станиславів, залізниця в місці, сейчас до продажі. Зголошення до адміністрації „Діла" під „Господарство". 1442 1—2

ХТО знав би що про Івана Хранєвича з села Купчинець пов. Тернопіль, що в часі українсько-польської війни правдоподібно попав у польський полон під Дрогобичем, в дальше вивезений до Домбя, де і пропав без вісти, буде ласкавий повідомити на адресу: Пука Іван, Коршів, залізнична будка ч. 143. Закордонні часописи проситься о передрук. 1437 1—1

Ширіть наш часопис!

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

ПОДЯКА.

І знов невмолима смерть загостила до моєї хати і ще по не так давній страті найдорожшого мого абітурієнта — Костуся, забрала мені й найдорожшу жену Теодору Марійку..., щиру патріотку-Українку одну з перших піонірок-Українок, які в праці над відродженням Сяніччини трудилися...

Прибитий враз з оставшим сином Славком тим страшним, невисказаним горем і нещастям..., почуваюся до обовязку зложити прилюдну подяку всім тим без ріжниці народности і віроісповідання, які в тім безмежнім нещастю мене зі сином не опустили і всякими способами старалися нас удержати в рівновазі і розрадити, головно: Вп. п. Прохорчіковій, Паністві Марії і Олександрові Грицаям, та Товаришеви о. Захарієви Лехіцькому. Зокрема дякую зі сином Впр. ОО. Вахатові, Гентишові, Гончарові, Дудї, Лехіцькому, Мікисові, Рабчакові Северинському і Яцушови за ласкаву участь в похоронах. За ласкаве відправлення панахид дякую тим самим Впр. Отцям, а за відправлення Служб Божих Впр. ОО. Вахатові, Головачеві, Лехіцькому, Рабчакові і Соломонові. Не можу поминути й тих, що з далека прибули, як П-ство Будзиновських з Лютовиск і дир. Іванка з Волі Радлової, як також й цілого Учительського Збору як муж. так і жін. гімназії, як також і жін. семинара з директорами Пшиповою і Кізком, як вхінці і молодіжі, якій за численну участь — мимо непогоди — щиросердечно зі сином дякую... Щиросердечно дякую в імени покійної Марійки за ті вінці, які зложили на її домовину Вп. П-ство: Блажацькі, Голейки, Гриці, Екснери, Мілєри, Реци, Рейнїни, Чайківскі, Шулякевичі, Грицаївні, Ученицї жіночої гімназії, Ученики кл. VII. а. і Ученики кл. VIII. і за ті пречудні живі і штучні цвіти, які їй наші дорогі Приятелі і Знакомі поприносили. Рівнож і українському хорові „Просвіти" під проводом в. вел. Блажацького за послідну прислугу найдорожшій Покійниці щире спасибіг!...

Рівно дякую всім священикам і повсякацьким Громадянам, без ріжниці народности і віроісповідань за те, що відпровадили дорогу нам домовину на місце вічного спочинку, як також й дорогому Товаришеві о. кат. гімн. Лехіцькому, за його трогаючі — до сліз зворушаючі посмертні прощальні слова над гробом!

І тим соткам, що плакали над її відчиненою могилою ще раз щире спасибіг!...

Хай Господь Всевишний винагородить Вас Всіх за всі ваші труди, та за Вашу останню прислугу для моєї найдорожшої і незабутої жени Теодори Марійки, для взірцевої, повної необмеженої посвяти мамуці мого сина.

Сянік 18. лютого 1925 р.

Роман Ковалів зі сином Славком.

Загальні Збори

Академічного хору „Бандурист"

відбудуться в середу 25. лютого 1925 в год. 10 рано в малій салі Лисенка.

Порядок дня:

1) Отворення Зборів.
2) Звіт уступаючого Виділу.
3) Уділення абсолюторії.
4) Вибір нового Виділу.
5) Евентуалії.

ЗА ВИДІЛ:
1435 *М. Дрофан. Чепіль В.* 1—1

За редакцію відповідає О. Костик.

З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.